

Csapó Endre kitüntetett magyar honvédő

Életműdíjat kapott Csapó Endre ausztráliai magyar újságíró. A NSW Premier's Multicultural Media Awards keretében lévő Lifetime Achievement Award elismerést maga a kormányfő, Gladys Berejiklian adta át augusztus 30-án a Sydney Olympic Parkban lévő Bicentennial Park-i Waterview centrum zsúfolásig megtelt rendezvénytermében. A kitüntetett magyar újságírónak tett föl kérdéseket a Présház Hírportál.

2017. szeptember 16.

- Szerkesztő úr, Ön az írott szó erejével tart meg magyar etnikumot sok ezer kilométerre a Mátrától, a Balatontól, az Alföld tengersík vidékétől. Ezt miért érzi Istentől kapott küldetésnek?

- Távol áll természetemtől patetikus választ adni a kérdésre. Hitünk szerint Isten a Mindenség teremője, és ebben az univerzumban emberlakta Földünk is csak parány, amiben nekünk küzdeni és bízni adatott az Ő akarata szerint – ebben rejlik az én feladatom is. Kiskorúként is éreztem, hogy saját személyem is része valamilyen kötődésnek, mialatt a 30-as évek eszmei áramlatait a csakazértis talpraállni akarata hatotta át. Trianon bilincsei szakadoztak, annak élményében egy akaraton volt az ország, jó volt magyarnak lenni. Szemünk előtt alakult a kíváncsú jövő: a monarchiák rendje utáni Európában az ősi királysági államforma fenntartása, független ország a nemzetállamiság korszellemét követő etnikai jogosultsági határokkal. Ez volt a lehetőségek maximuma, ami megvalósult egy rövid időre, aminek megtartása, védelmezése kérdésében minden emlékem és ismeretem szerint egy akaraton volt az ország. Ezt az álmod sodorta el az a vihar, ami Európát is letarolta. A feladatként teljesített honvédelmi szolgálat letelte után tudatosult igazán, hogy a honvédelem a magyarok számára történelmi folyamatosság. A kormányzósági időkben iskolázottak tengeren túlra jutott sokasága körében jött létre a nemzeti emigráció, amelynek hősi küzdelmeit ideje lenne ma már feltárni a történelem számára, és megismertetni az ország népével. Tevékenységemmel részese voltam egy nagy kollektív küldetésnek.

- Önt a multikulturális értékek fényezéséért ismerte el Új-Dél-Wales miniszterelnöke. Idehaza a multikulturalizmus szitokszó, holott maga a kereszténység is multikulturális övezetekben elevenít kapcsolatokat. Most, a XXI. században hogyan lehet emberi módon multikulturális városokat békében, sőt szellemi gazdagodásban tartani?

- Engem is torkon ragadott a kifejezés. Úgy járunk vele, mint a nemzetközi szóval, aminek eredeti olvasata a nemzetek közötti hasznos kapcsolat, ami mindig is volt. Az internacionalizmus a XIX. század bűne, annak nemzetellenes tartalmával. Kultúrák áramlása, emberek elvándorlása része a történelemnek. Hány más elem olvadt bele a mai magyar nemzetbe csak írott történelmünk folyamán, nehéz időkben. „A magyar föld magyarrá tette őket” – dicsekedtünk, Jókai regényt írt az új földesúrról, Nobel-díjasaink jórészt aligha Csaba királyfi seregének utódai. Mi magyarok tudjuk igazán, hogy tömeges letelepedéssel a haza földje is elhatárolódik, Budapest is bűnös város lett a történelem egy ficamos pillanatában. Mint mindennek, a nemzetköziségnek is, a multikulturalizmusnak is lehet hasznos és káros változata. Most például a kettő együtt garázdálkodik.

A múlt század közepén olyan Ausztráliába érkeztünk egyéb kelet-európai sorstársakkal együtt közel egymillióan, amely rövid időn belül azonnali munkahelyekre állításunkkal nagy fejlődésnek indult. Pár évtized alatt közép-európai karaktert kapott a városok képe és népe. Az országot be kell népesíteni, ez volt az ország felelős vezetőinek programja. Fogyasztóként is gazdaságot élénkítő volt a programozott bevándorlás. Engem ez az áramlat sodort ide, új szín voltunk, új szokásainkkal, szorgalmunkkal gazdagítottuk ezt az országot. A miniszterelnök asszony ilyen tulajdonságokról, hatásokról szólt a díjátadáson. A bevándorlással érkező gyarapodás ünnepe volt az alkalom minden jelenvolt részére. Ide még nem érkezett meg a gyanakvás ideje.

Visszaemlékezve mintegy négy évtizedre, egyszer csak megjelent itt egy politikai irányzat, amely elítélően szólt a „white Australia policy”-ről. Ezzel kezdődött a multikulturalizmust ideologizáló korszak, ezt követően kaptunk előbb ázsiaiakat, afrikaiakat, utóbb a Közel-Kelet sokféle népét. A hivatalos politika világszerte vakon hirdeti azt a multikulturalizmust, amely előbb-utóbb keveréknépességet eredményez. Ebben ez az egyöntetűség, az ellenvélemény hiánya a félelmetes. A multikulturalizmus mint politikai program az utóbbi néhány évtized monumentális gonoszsága.

Úgy dolgoztam fel a megtisztelő kitüntetést, hogy idevándorlásom korabeli értelmezésével fogadom, mint ahogy valóban is csak itt élő magyar sorstársaim tájékoztatását vallom feladatommak. Második hazámat is féltem, de az eredetit is nagyon, a közelgő muszlim elárasztástól. Ha valami csoda nem állítja meg ezt az örületet, a fehér ember története lezárul.

- Fedezd föl saját kultúrád - hangzik az [európai Balassi-folyamat](#) jelmondata. Ebben a tekintetben miért Európa Új-Dél-Wales is?

- Új-Dél-Wales a legeurópaibb része Ausztráliának. Sydney öbölrendszerében kötöttek ki a felfedező hajók, innét indultak a kontinens feltárására a kincskeresők. Parramattában telepedett le a gyarmatigazgatás. Ideérkezésünkkel Sydneyt már kozmopolita városként ismertük meg, mind a többi protestáns puritanizmus jellemezte.

Balassi szellemében, az 1964-ben indult havilapban (Ausztráliai Magyarság) irodalmi rovatot indítottam, pontosan a múltidézet varázsának felkeltésével, a magyar Electrával kezdve, eljutva Kölcsenyig. Az országos terjesztésű hetilap (Magyar Elet) 1977-től eredményesen támogatta a nemzeti emigráció fontos intézményévé vált Ausztráliai Magyar Szövetség angol nyelvű tájékoztató szolgálatát, amivel az ausztrál politikai szerveket és médiát célozta meg, míg heti rendszerességgel tájékoztatta olvasóit a magyarországi és világeseményekről. A történelembe ágyazott, a jelenkori eseményekre is kiható ideológiák természetével, kártételével, következményeivel kiemelten foglalkoztunk. Az elszakított országrészek, Trianon következményeinek emigrációs szemléletű időszerű követése külön politikatörténeti érdekesség lenne, ha valaki a hetilap számaiból összegyűjtené. Erdélyről egy ilyen gyűjtemény megjelent Erdély viharos története címen az Erdélyi Körök Országos Szövetsége kiadásában Magyarországon 2015-ben.

Ha lenne érdeklődés, a hetilap oldalaiból összeállítható lenne a nemzeti emigráció ausztráliai ágazatának története, munkássága. Ám ilyen dolgokra nyugodt visszaemlékező évek kellenének. Ma a nemzeti megmaradás követelménye Balassi késői hadba vonulását idézi fel, ahogy a kolozsvári katonai gyakorlótér bejáratánál olvastam Gellért Sándor költő idézett mondatát: „**Nagy vihar jöttök, ellenség hírére, valakinek állni kell a tornác küszöbére!**”.